І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 95. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ТРАВНЯ (MAY) 1957 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 95. VOL. LXIV.

ІНФЛЯЦІЯ ВПЛИНУЛА НА ВИСОТУ БЮДЖЕТУ — ТВЕРДИТЬ ВИЛСОН

ЗБІЛЬШИЛИСЯ ПРИБУТКИ НАСЕЛЕННЯ І ВОНО НЕ ВІДЧУЄ БІЛЬШИХ ПОДАТКОВИХ ТЯГАРІВ

Вашингтон. — Секретар оборони Чарлз Е. Вилсон заявив, що високий федеральний бюджет в сумі 71,800,000,000 долярів спричинила у великій мірі інфляція доляра. Він сказав, що значно збільшилися прибутки населення, яке має більше грошей, і тому воно не відчуває податкових тягарів. Внаслідок обезцінення доляра збільшився і бюджет, призначений на оборону країни, про яку і надалі треба дбати, бо досі не вдалося осягнути міжнародного порозуміння в справі роззброєння. Вилсон заявив, що можна ще дещо зробити в справі більшої уніфікації окремих частин в збройних силах, і внаслідок цього можна буде в майбутньому дещо зменшити видатки на оборону. — Праці над бюджетом поступають вперед, і Конгрес вспів уже ухвалити законопроєкт про поштовий бюджет, для якого призначено на 80,364,000 долярів менше, як жадав уряд. Секретар рільництва Езра Тафт Бенсон заявив, що Палата Репрезентантів керувалася „фальшивою" ощадністю, коли скреслила видатки на „земельний банк". Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон заявив, що Сенат буде дбати про ощадність і не буде збільшувати тих сум в бюджеті, які вже зменшила Палата Репрезентантів. Секреварр оборони Вилсон сказав на пресовій конференції, що 38 більйонів долярів, призначених на оборону в 1958 році, внаслідок інфляції рівняються 33,400,000,000 долярів із 1954 року, коли оборонний бюджет становив 35,200,000,000 долярів. Вилсон взяв для порівняння оборонний бюджет із 1954 року, бо члени Конгресу, які зменшують оборонний бюджет на 1958 рік, твердять, що цей новий бюджет є на 12 відсотків більший в порівнянні з першим бюджетом, який був запропонував уряд президента Айзенгавера.

Гувер твердить, що здійснення його пропозицій заощадить 5 більйонів

Вашингтон. — Колишній президент Герберт Гувер відвідав президента Айзенгавера і після конференції заявив журналістам, що коли б Конгрес і уряд здійснили всі ті рекомендації, які запропонувала його комісія, то можна б заощадити коло 5 більйонів долярів річно. Гувер очолював окрему Комісію для Організації Виконної Частини Уряду. Ця комісія запропонувала урядові і Конгресові поробити такі зміни в адміністрації, які вможливили б заощадити державний скарбниці річно від п'яти до шести більйонів долярів. Досі здійснено тільки незначну частину з тих рекомендацій і вже заощаджено 500,000,000 долярів. Гувер розмовляв з Президентом про здійснення дальших пунктів цієї ощадностевої програми. Айзенгавер дуже цікавиться цією справою, але він заявив, що окремі урядові агенції не радо приймають ті рекомендації, бо не хочуть реформ і бояться редукувати свої видатки.

Торнадо, зливи і сніговії спричинили великі шкоди і смерть 19 осіб

Сілвертон, Тексас. — В стейті Тексас бушувало кілька торнад в різних місцевостях. Найсильніший торнадо впав в місті Сілвертон, де знищив коло 60 домів та спричинив смерть 19 осіб і 86 поранив. Буревій з'явився нагло в 11-ій годині перед північчю, коли багато людей вже спало. З деяких домів залишилися тільки фундаменти. 22 доми зовсім знищені, 18 поважно пошкоджені, а 20 потребують тільки поправок. Між пораненими є дуже багато осіб в критичному стані. Матеріяльні втрати великі, покищо ще не є обраховані. В інших місцевостях від буревіїв позавалювані доми та господарські будинки. — З Оклагома Сити повідомляють, що там падали такі зливні дощі, що два міста залиті водою. В місцевості Довер впродовж ночі нападало 12 цалів дощу, і над раном треба було евакуювати все населення на вищі терени поза містом. З Оклагома Сити вислано на місце катастрофи 10 човнів, а з Мідвест Сити 20 човнів і 60 людей для допомоги. — В стейті Колорадо падав сніг в горах, а в долішніх частинах дощ, всіх опадів було понад 13 цалів. Гірські ріки й потічки повні води і грозить повінь багатьом місцевостям. В Денвері нападало більше дощу однієї ночі, ніж деколи там буває в цілому році.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** заявив, що між ним і головою Братства Шоферів Дейвом Беком, не було „жадної приязни". До Білого Дому приходили на прийняття й інші робітничі провідники, а деякі з них бували на товариських прийняттях у Президента.

● **В Ню Йорку** продано на ліцитації збірку поштових марок з Англійської Західньої Індії за 89,859 долярів. Ця збірка була власністю покійного Альфреда Г. Каспарі, відомого філателіста.

● **Президент Айзенгавер** заявив, що він зовсім не є проти команданта південної армії з часів Громадянської війни генерала Роберта Е. Лі. На доказ цього він навів те, що в його кльові в Білому домі висять портрети Вашингтона, Абрагама Линкольна і генерала Лі.

● **Французький президент** Рене Коті від 3-го до 10-го червня перебуватиме в ЗДА. Під час цієї візити він відвідає і Вірджинії міста Вільямсбург, Йорктаун і Джеймставн.

● **46-річна пані Джан Люкас** із Вілбіртону, Оклагома, що вже є бабусею, з найвищими почестями закінчила середню школу.

● **Син німецького канцлера** Конрада Аденауера д-р Макс Аденауер, закінчив подорож по ЗДА і, відлітаючи до Европи, сказав, що він є прихильником скликання конференції представників великодержав в справі об'єднання Німеччини.

● **Посадник Ню Йорку**, Роберт Вагнер найменував колишнього президента Герберта Гувера членом комісії для відзначення 300-річчя з часу видання так званого „Фляшінґ Ремонстранс", який уперше запевняв релігійну свободу в Америці.

● **Одну копію** з усіх 11-ти першої надрукованої в ЗДА книги „Книги Псалмів" в сейфі корабля „Юнайтед Стейтс" перевезуть до Парижу на виставку, яка відбудеться між 25 травня і 10 червня. Цю копію оцінено на 150,000 долярів.

● **Молодь** із середньої частини Ню Йорку виставляє музичну версію відомої книги Твейна „Том Сойр". Будуть 4 вистави, прибуток з яких призначено на добродійні цілі.

● **З Білого Дому** повідомляють, що вже замовлено на телевізії і радіо час на другу промову президента Айзенгавера, яка відбудеться в найближчий вівторок, 21-го травня о год. 9-ій вечорі.

● **Джералд Болдок** з Люнебурґу, Массачусетс, купила свого сина, спекру на День Матері рухливий торбинку, в якій сьогодні знайшла 600 долярів. Невідомо, звідки вони там взялися. Гроші й торбинку передано поліції.

НОВИЙ ВКЛАД УНС У ПОШИРЕННЯ ПРАВДИ ПРО УКРАЇНУ: — ВИЙШЛА З ДРУКУ КНИЖКА К. МЕННІНГА: „ГЕТЬМАН УКРАЇНИ ІВАН МАЗЕПА"

Ню Йорк. — У четвер, 16-го травня, старанням і коштом Українського Народного Союзу вийшов з друку у В-ві Букмен Асошієйт новий англомовний твір професора Колумбійського університету д-ра Клеренса А. Меннінґа, цим разом: „Гетьман України Іван Мазепа". Книга має 234 сторінки і складається з таких 22-ох розділів: 1. Революція в Москві; 2. Козаки і Запорізька Січ; 3. Молодість Мазепи; 4. Польський посланець; 5. Секретар Дорошенка; 6. Схоплення Мазепи; 7. Помічник Самийловича; 8. Обраний на Гетьмана; 9. Роки спокою; 10. Опікун культури; 11. Кінець сторіччя; 12. Мазепа і Західня Україна; 13. Останні любов! 14. Пляни і протиплянів; 15. Донос Кочубея; 16. Таємний союз; 17. Зустріч Карла і Мазепи; 18 Помста царя; 19. Боротьба за волю; 20. Полтава; 21. Кінець шляху; 22. Епілог. У заввазі В-ва поданих на обгортці для обкладинки, про цю книжку сказано: „Геройна постать Івана Мазепи, символ українського змагання до політичної незалежности, була віддавна предметом легенд, пісень та історій, найвидатнішою з яких є відома поема Байрона. Тепер, на підставі доступних востанньому нових матеріялів, д-р Меннінґ прослідив майже фантастичні події з життя Мазепи та накреслив заокругленого образ його індивідуальности і кар'єри.

Мазепа, син заможного шляхтича, одержав своє виховання у видатній православній школі в Києві. Там він став блискучим учением латини, а в пізніших роках він додав до свого знання всі ті мови, які він потребував для своєї дипломатичної праці. В додатку, він набув безпосереднє знання Західньої Европи, студіюючи в Сорбонні та в Голляндії. Життя Мазепи покриває піднесення і упадок Української Гетьманської Держави. Впродовж 50-ти років він грав визначну ролю в виявленні українського націоналізму в боротьбі проти Росії, Польщі і Туреччини. Це саме за часів Мазепи український нарід добився вперше европейського визнання його незалежности, коли в розпачливих заходах припинити російські репресії Мазепа з'єднався з Карлом XII, віднісши разом з ним гірку поразку в битві під Полтавою і опісля, як усе вже здавалося втраченим, він забрав короля на волю в безпечне місце в Туреччині. Революція Мазепи проти царя Петра в багатьох відношеннях вплинула на великі національні перевороти в Західній Европі пізніше у 18-му сторіччі. Мазепа для істориків усіх російських шкіл, царських і совєтських, є зрадником справи російської експансії, але всі українці шанують його як справжнього патріота. У цій біографії д-р Меннінґ змальовав прихильний і побільшений портрет козацького вождя, ім'я якого після понад 200 років розпалює полум'я українського націоналізму та викликає прокляття його ворогів". Книга ця присвячена автором „Пам'яті д-ра Луки Мишуги, редактора „Свободи", чемпіона української незалежности і патріотичного американця", що й вписано на одній з заголовних сторінок. Крім тексту, в книжці поданий відомий плян битви під Полтавою та хронологія цієї битви. На чорній обгортці обкладинки є портрет Мазепи. Книжка коштує $3.50 та повинна стати предметом загального зацікавлення англомовного читача. Виданням цієї важливої для поширення правди про Україну і її змагання книги Український Народний Союз заокруглює цикл багатьох своїх дотеперішніх англомовних видань з історії України. Черговою появою буде вже монументальна англомовна Енциклопедія Українознавства. Книжку „Гетьман України Іван Мазепа" можна набувати в книгарні „Свобода".

Айзенгавер виїде на вакації аж після закінчення сесії Конґресу

Вашингтон. — Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті повідомив, що президент Айзенгавер виїде цього літа на вакації аж після закінчення сесії Конґресу. Покищо невідомо, куди Президент виїде, бо береться до уваги кілька місцевостей. Гаґерті повідомив, що цього року Президент не буде приймати почесних докторатів, бо не буде мати на це часу. Вже в найближчих двох місяцях Айзенгавер приймати ме в себе визначних закордонних гостей, між якими будуть провідники Японії, Західньої Німеччини і Ірляндії. В зв'язку з візитами цих закордонних політиків буде багато праці в Білому Домі — та Президент не зважає і про те, щоб у вільних від праці хвилинах грати в гольфа, і так зараз після пресової конференції він грав у гольфа з своїм сином майором Джаном Айзенгавером та з пресовим секретарем Гаґерті.

Гомфрі має зрезиґнувати вже 30-го червня

Вашингтон. — Близькі приятелі секретаря скарбу Джорджа М. Гомфрі заявляють, що Гомфрі ще не вирішив, коли зрезиґнує з свого становища, але вони припускають, що це станеться вже 30-го червня, тоді коли кінчається фінансовий рік ЗДА. Постійних вісток про резиґнацію Гомфрі ніхто не заперечував із урядових кол, не зробив цього і він сам, і тому загально передбачають, що секретар скарбу залишить своє становище впродовж найближчих шістьох тижнів. Обидві палати Конґресу приймуть до кінця червня бюджетові законопроєкти, і тому не буде причини, щоб Гомфрі мав довше залишатися на своєму пості, коли він рішений зрезиґнувати зараз після ухвалення Конґресом бюджету.

Літаконосець наїхав на підводний предмет в океані

Джексонвілл, Флорида. — 51,000-тонновий літаконосець „Франклін Д. Рузвелт" наїхав на якийсь невідомий предмет під час вправ на океані в віддалі 40 миль від узбережжя. Командант літаконосця капітан Т. В. Гопкінс відкидає думку, щоб це міг бути ворожий підводний човен, хоч після цього зудару якийсь було на воді пляму з бензини. Капітан Гопкінс припускає, що це міг бути великий кит. Літаконосець „Ф. Д. Рузвелт" негайно вернувся до найближчої пристані „Мейпорт", де нурець оглянув дно корабля. Команда літаконосця подала до відома, що стверди нурець. Капітан Гопкінс заявив, що зсередини не завважено жадних пошкоджень. Радар не бачив жадного підводного човна. Здогади про ворожий підводний човен спричинені тим, що досі не появлялися непотверджені вістки про командою фльоти вістки про совєтських підводних човнів коло Фльориди, які хочуть обсервувати проби вистрілюваних американських керованих ракет, що відбуваються на Фльориді.

Доповідь про українську визвольну політику в американських радіопрограмах

Ню Йорк. — У найближчу суботу і неділю, 18 і 19-го травня, такі американські радіостанції передадуть доповідь проф. Л. Добрянського голови УКК, про українську визвольну політику: Ню Йорк Сити на стації WINC в неділю 19-го травня о год. 9:30 веч., на стації WFNV (кор. хвилі) в неділю о год. 7:30 веч.; Боффало на стації WBNY в неділю о год. 2:30 по пол.; Рачестер на стації WSAY в неділю о год. 8-ій веч.; Бостон, Масс. на стації WMEX в неділю 20-го травня о год. 7:30 веч.; Вашингтон, Д. К., на стації WDON (кор. хвилі) в неділю о год. 9-ій ранку; Мерриден, Конн. на стації WMMW о год. 10:30 перед пол.; Норвич, Конн. на стації WICH в неділю о год. 1:10 пол. і в Питсбургу, Па. на стації WPIT в суботу 18-го травня о год. 3:30 по пол.

ПОЧИНАЮТЬСЯ ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ 25-РІЧЧЯ УНО КАНАДИ

Торонто, Канада. — Впродовж цієї суботи і неділі, 18 і 19-го травня, тут починаються величаві святкування 25-річчя існування і праці Українського Національного Об'єднання Канади, що відбуваються під протекторатом прем'єр-міністра Канади Люї Ст. Лорена та з участю европейського гостя, голови Проводу Українських Націоналістів полк. Андрія Мельника. У рямках тих святкувань, сьогодні, в суботу 18-го травня, відбудеться величавий бенкет, а в неділю, 19-го травня, великий музичний фестиваль. На передодні цих святкувань, минулого четверга 16-го травня ввечорі була тут влаштована в готелі Роял Йорк конференція полк. А. Мельника з представниками української і позамісцевої української преси. У своїй приготованій заяві полк. А. Мельник висловив у першу черго признання українцям Канади за їхні досягнення та їх участь і вклад в українські визвольні змагання, заторкуючи опісля ряд актуальних питань.

Він ствердив наявність зв'язку між українською політичною еміграцією та визвольним рухом на Батьківщині, говорив про накинені обставинами нові методи визвольної боротьби, ведені не для сенсації у вільному світі, але для самозбереження і кінцевої перемоги тих, що борються за волю. Відповідаючи на запити кореспондентів, полковник Мельник виснив становище очолюваної ним ОУН до таких актуальних справ, як виніщ ОУН з УНРади, об'єднання українських груп та загальної консолідації українських політичних сил, підкреслюючи всілякі трудноші, але й не виключаючи кінцевого успіху, для якого ще треба багато праці і доброї волі. В п'ятницю, 17-го травня, мала відбутись зустріч полк. Мельника з представниками канадійської та міжнародної преси.

Рада Безпеки починає наради в справі Суезу

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — В понеділок 20-го травня має зібратися Рада Безпеки на наради в справі Суезького каналу. Французький представник домагатиметься, щоб Рада Безпеки змусила єгипетський уряд до того, щоб виконував ті постанови в справі операцій на Суезькому каналі, на які Єгипет був погодився в жовтні минулого року. Рада Безпеки вімовить ізради на скаргою англійських і французьких представників із вересня минулого року, які обвинувачували єгипетський уряд в тому, що порушив міжнародні зобов'язання в справі Суезу, на які був погодився в 1888 році. Французький уряд видав окремий комунікат в цій справі, в якому заявляє, що вже по раз останній звертається до Ради Безпеки Об'єднаних Націй, щоб вона закликала єгипетський уряд до виконування постанов конвенції в справі Суезу. На понеділок має прибути до Ню Йорку французький міністер закордонних справ Піно, щоб обороняти французьке становище. Рада Безпеки в жовтні минулого року прийняла 6 засадничих пунктів в справі Суезу. Найважливіший із них є той, в якому постановляється, що операції в Суезькому каналі повинні бути ізольовані від політики якої-будь країни. Досі не є відомо, яке становище займе в цій справі представник СССР, який має право „вета", але в політичних колах сподіваються, що інші 10 членів Ради Безпеки голосуватимуть за тим, щоб єгипетський уряд згодився з постановами з 13-го жовтня 1956 року.

В совєтських кацетах перебувають все ще „зрадники й коляборанти"

Москва. — Тільки два відсотки всіх в'язнів в совєтських в'язницях і „таборах праці", себто кацетах, це „політичні в'язні" а більшість в'язнів це все ще „воєнні зрадники й коляборанти, які помагали німцям діяти на шкоду Совєтському Союзові" — заявив совєтський міністер „справедливости" П. І. Кудрявцев американському професорові Геролдові Берманові з Гарвардської Школи Прав, який відвідав Москву. З часописної вістки не можна знати, чи Кудрявцев тих „зрадників-коляборантів" врахував у два відсотки „політичних в'язнів", чи зарахував їх до „кримінальних злочинців", які нібито у 98 відсотках заповнюють совєтські тюрми й кацетні катівні. Це останнє певніше, бо большевики завжди ставились до „зрадників", як і до „ворогів народу" не так як до політичних злочинців, а кримінальних, тим паче, що в совєтському законодавстві нема такого розподілу. Зате Кудрявцев хвалився, що від смерти Сталіна в березні 1953 року звільнено взагалі 70% тодішніх в'язнів та зокрема звільнено дві третини мешканців сибірських кацетів. Внаслідку першої совєтської „амнестії" після смерти Сталіна, ще в 1953 році, звільнено будім-то 52% тодішніх в'язнів. Слаба сторінка цілої тієї статистики така, що І. Кудрявцев не подав конкретного числа в'язнів, що сиділи в СССР в 1953 році і тепер, і 2. ніхто не всилі перевірити правдивости його слів.

● **Навіть 10 і 12-річні діти** в СССР бояться війни — твердить редактор „Ню Йорк Таймс" Тернер Кетледж, який їздив по Сов. Союзі і виключає у всьому світі політичну сенсацію своєю двогодинною розмовою із Хрущовим. Він твердить, що в Совєтах на першому місці боятися війна, а на другому місці — американців.

● **44 мадярських недітніх втікачів**, у віці до 14 років, репатрійовано з Югославії до комуністичної Мадярщини. Югославський уряд твердить, що в усіх випадках батьки тих дітей перебувають на Мадярщині і самі забажали відіслати до дому дітей, які повтікали за кордон ніби з пригодницького гону.

КОНФЕРЕНЦІЮ РОЗЗБРОЄННЯ ВІДКЛАДЕНО НА ДЕСЯТЬ ДНІВ

СТАССЕН ЇДЕ ЗА ІНСТРУКЦІЯМИ ДО ВАШИНГТОНУ, ЗОРІН — ДО МОСКВИ

Лондон. — Підкомісія ОН для справ роззброєння, що в її рямцях відбувається уже два місяці міжнародна конференція для справ роззброєння, вирішила відкласти дальше відбування конференції на десять днів, значить, до 27 травня ц. р. Представник ЗДА у цій підкомісії Гаролд Стассен виїхав літаком до Вашингтону, щоб відбути наради з державним секретарем й одержати інструкції і напрямні для дальших переговорів. Негайно після свого приїзду до ЗДА — в п'ятницю 17 травня Стассен зустрінеться з Доллесом і передасть йому звідомлення з останньої фази нарад. Перед своїм від'їздом з Лондону Стассен заявив журналістам, що в нього більше „обережного оптимізму", як досі, і що він сподівається, що переговори доведуть вкінці до обмеженого покищо договору в справі перших заходів для реалізації оззброєння. Інші західні делегати в підкомісії ОН для справ роззброєння (до підкомісії входять представники ЗДА, СССР, Великобританії, Франції і Канади), зокрема члени британської делегації, не поділяють оптимізму Стассена, вважаючи, що покищо совєтська делегація не займе конкретного становища до справи контролі нуклеарних спроб, немає ніяких виглядів на якийсь позитивний успіх конференції. Британія і З'єднені Держави Америки запропонували реєстрування й обмежену контролю нуклеарних спроб, як перший крок до евентуального припинення продукції атомових і водневих бомб, що стало б тоді частиною договору про загальне роззброєння. ЗДА запропонували також, щоб уже в найближчому році започаткувати здійснення обмеженої інспекції нуклеарних дослідів і продукції. Совєти, які виступили із пропозицією генеральної заборони і негайного припинення всіх спроб з нуклеарною зброєю, наприкінці квітня злагіднили своє „принципове" ставлення і виявили покищо свою згоду на запропонований през. Айзенгавер повітряної інспекції атомових спроб й озброєння. Голова совєтської делегації в підкомісії Зорін виїхав зараз же після припинення конференції для справ роззброєння до Москви, щоб нарадитися із совєтським урядом у справі конкретних заходів, які малиб бути зроблені у зв'язку із пляном про обмежену редукцію озброєння.

Після відвідин Іраку — Савд відвідає теж Йорданію

Багдад. — Король Савді Арабії Савд запевнив короля Йорданії Гуссейна, що він радо відвідає Йорданію, якщо Гуссейн цього бажатиме. Відвідини і зустріч обидвох королів мали б відбутися вже в найближчому тижні. Король Савд закінчив під сучасну пору свої відвідини в Іраку, де він відбув розмови з Іракським королем Файсалем і прем'єром Нурі ас-Саїдом. Темою розмов мала бути справа боротьби з комунізмом на території арабських держав. Савд запрошував Гуссейна прибути до Іраку під час його відвідин в цій країні і відбути зустріч трьох королів, але Гуссейн відмовився, заявляючи, що ситуація в Йорданії не дозволяє йому на виїзд. В політичних колах думають, що справжньою причиною відмови було небажання Гуссейна провокувати участь в зустрічі з Савдом і Файсалем інші арабські держави, зокрема Єгипет і Сирію. Все ж таки Йорданія, не демонструючи надто своєї приязні із Савді Арабією й Іраком, хотіла б одержати від згаданих держав позику у висоті 21 мільйонів долярів, що її ще в січні ц. р. обіцювали дати їй Єгипет і Сирія, не маючи взагалі можливости дати таку позичку.

ЗДА дають зброю і воєнне влаштування Югославії

Вашингтон. — Державний департамент повідомляє, що він, згідно з волею президента Айзенгавера, вирішив почати висилати Югославії зброю і воєнний виряд, що було припинене від минулого року після того, як маршал Тіто їздив до Москви, і як здавалося, що він іде з нею тісніше співпрацювати. Державний департамент повідомляє, що він дістав від Югославії влаштування вартости 100,000,000 долярів. Між цією допомогою будуть і 200 джетових літаків. Представник Сенатської Комісії Закордонних Справ заявив, що та комісія не має застережень проти вислання до Югославії. Але республіканський сенатор Вільям Ф. Новленд знову заявив, що він є проти допомоги комуністичній Югославії. „Я проти того, каже Новленд, щоб із податків американського народу допомагати краї, що є комуністичними, а Югославія її не має, бо не має на це потрібних фондів. ЗДА мають вислати до Югославії зброї й воєнного влаштування, що будуть іншими політичними системами".

У СВІТІ

● **Японські соціялісти**, які завзято поборюють теперішній уряд прем'єра Нобосуке Кіші, рішили вислати цього літа власну делегацію до країн Південної Азії і З'єднених Держав, при чому та соціялістична делегація їхала б „по п'ятах" названого прем'єра. Щоб дістати підтримку для своєї місії від теперішнього американського амбасадора в Токіо Дагласа МекАртура мол., соціялісти вибрали головою делегації такого соціялістичного діяча, який співпрацював із генералом МекАртуром, батьком амбасадора, в перших початках американської окупації в Японії. Японські соціялісти хочуть переконати Вашингтон, що вони можуть бути приятелями китайських комуністів і в тому самому часі — американців.

● **Князь Гарар**, 34-річний другий сину сина етіопського монарха Гайле Селассі, згинув в минулий понеділок в автомобільній катастрофі на гірській дорозі при вимиманні вантажного авта, коли він поспішав зустрітись з своїм батьком, що візитував етіопську провінцію. В Етіопії проголошено одномісячну жалобу. На три дні закрились всі уряди і школи.

● **Французький генерал** Лятунстина Ноель Дон виявив, що минуло-осінній воєнний кампанії Ізраїлю проти Єгипту на півострові Синаю практично вперше випробувано нову французьку ракету протитанкову зброю, відому під таємничою назвою С—С—10. Названий генерал заявив, що ця ракета доказала повну непридатність в боротьбі з танками. Він бачив, що з усіх кинутих ракет, які як тенкових, бо нема танку, який мі би встоятись проти цієї ракети, яка в 90 випадках на 100 трапляє в ціль. Цю зброю з Ізраїлем продані Ізраїлеві французи.

● **В місточку Таррасса**, недалеко Барселони в Еспанії, поліція арештувала 20 робітників тамошньої текстильної фабрики. Вона твердить, що це була верхівка на всю округу Барселони. В лютому ц. р. арештовано в Барселоні 37 членів Центрального Комітету нелегальної в Еспанії комуністичної партії.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City N J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

ТРИ ПОДІЇ ДОВКОЛА ОДНОЇ СПРАВИ

Минулої середи, 15-го травня, у трьох різних частинах світу сталися три різні події, які можна було б намалювати на одному образі і назвати його теперішньою ситуацією в світі.

Одна подія — виступ президента Айзенгавера на пресовій конференції у Вашингтоні з підтримкою запропонованого урядом оборонного бюджету країни, друга подія — це переведена Британією пробна експльозія водневої бомби на Пацифіку, і третя подія — виступ Булганіна в Москві з новою пропозицією „зустрічі на вершинах".

Айзенгавер уже не тільки, як президент країни, але головно як чи не найбільш кваліфікований фахівець в оборонних справах, бувши головним командантом альянтських збройних сил під час другої світової війни і опісля головою об'єднаних шефів штабу американських збройних сил, рішуче обороняв запропонований урядом бюджет на оборону в висоті 38,500.000.000 долярів, який законодавці хочуть зменшити на два з половиною більйони долярів. Міркування Президента прості. Він, як довголітній військовик на найвищих командних становищах, знає потреби оборони країни напевно не гірше від законодавців. Він же, як президент країни, дав так само докази великих ощадностевих тенденцій. Значить, висота оборонного бюджету, яку він запропонував, була найдбайливіше розглянена й перевірена ним самим і найкращими фахівцями від оборони і від ощадностей. Тому він уважає, що будь-яке скорочення оборонного бюджету стане джерелом „клопоту", а в зверненні до народу попереднього дня в цій самій справі вказав виразно, де такий „клопіт" може виникнути: Москва тільки чекає на те, щоб здійснити свою головну мету і піти походом на підкорення світу, якщо тільки матиме певність, що її агресія не знищить її саму.

Також під цим самим кутом перевела Британія пробну експльозію водневої бомби. Ця проба могла мати подвійну ціль. У першу чергу вона могла бути переведена для самої проби, але вона має також і велике політичне значення. Справа в тому, що недавно англійський уряд заповів основну реорганізацію своєї оборони, пристосовуючи її згідно з американською стратегічною концепцією: готовістю нищівної відплати, щоб відстрашити агресора від агресії.

Наскільки американсько-англійська політика в цьому відношенні правильна, доказує третя подія — виступ і заява Булганіна в Москві з загальною пропозицією нової „зустрічі на вершинах" та нового співіснувального блефу. Москва бачить, що дотеперішні її співіснувальні хитрощі не повелися: альянти не повірили в пустословні „мирні" запевнення, бо за тими запевненнями були цілком протилежні діла: гарячкове зброєння у величезних маштабах і посилена підривна акція в міжнародній політиці. Перегони в зброєнні мусіли — як це стверджується на підставі всіляких фактів — знесилити і Москву, якій вже небагато що залишилось грабувати у свого населення та й не багато вже сили може вона вибити із своїх рабів. Тим самим її агресивні пляни натрапляють на щораз більші перешкоди, а не маючи вже великих можливостей на дальше збільшування своєї агресивної сили, їй не залишається нічого іншого, як всілякими хитрощами пробувати знову вплинути на бодай припинення дальшої розбудови західньої оборони, щоб тим самим зменшити перешкоду для плянованої нею агресії.

Для кожного ясно, що вся теперішня московська метушня навколо „роззброєння" і нової „зустрічі на вершинах" має тільки одну головну мету: вплинути на зменшення, власне на припинення дальшої розбудови західньої оборонної сили та західніх відплатних можливостей. Дебати в Конгресі ЗДА над оборонним бюджетом дають на це окрему нагоду. Москва бо знає, що уряд у Вашингтоні може видати на оборону тільки те, що йому скаже Конгрес у протилежності до того, що діється в Москві. Там „колективні диктатори" наказують своїм маріонетковим „законодавцям" схвалювати менший бюджет для замилювання очей, бо з тими ухвалами й так вони не рахуються, і кожного дня можуть самих законодавців завантажити у вагони і повезти на каторжну роботу в якійсь фабриці зброї.

Це — загальні, прості й логічні міркування, що їх насувають три останні події, підкреслюючи ту загальну ситуацію, в якій перебуває тепер світ. Ситуація не є потішаюча, але й не є безнадійна. Головне в тому, що світ взагалі, а Америка зокрема пізнали Москву, її характер, пляни та цілі, а знати свого ворога — це одна з основних передумов перемоги над ним, тим більше, що вільний світ має на це і реальну силу.

НА СВОЄ!

У зреферованій уже у „Свободі" статті польського часопису „Дзєннік Людови" п. н. „Подих шовінізму", підкреслено досі мало з'ясовуваний факт про примусове виселення українців не тільки з Лемківщини, але й з інших етнографічних українських територій — Перемищини, Ярославщини, Холмщини і Підляшшя. Підтверджують цю обставину згадки Леха Пстржака про те, що вертаються масово до відібраних їм господарств також і українці з околиць Білої Підляської, з Влодавщини на Холмщині, як і про те, що в повіті Радимно (Ярославщина) населення цілих сіл починає декларувати себе українцями. Виходить, що депортації українського населення, проведені польським урядом, буцімто з конечністю зліквідувати збройну акцію УПА на Лемківщині, не були обмежечі тільки лемківською територією, але що це була широка акція, спрямована на повну ліквідацію українського населення на всіх прикордонних територіях, відступлених Москвою Польщі. У висліді цієї акції мусіли покинути свої прадідні землі не тільки лемки, але й українці Перемищини, Ряшівщини, Ярославщини, Холмщини та Підляшшя, — теренів, де не було таких акцій УПА, що за них треба було б карати населення. Примусовим виселенням всього українського елементу із згаданих прикордонних земель поляки хотіли закріпити їх польськість і фактичну приналежність їх до польської держави.

Як це було вже багато разів в історії, така народовбивча акція не дала очікуваних її реалізаторами успіхів. Український елемент зумів задержати не тільки свій стан посідання, але й свою національну свідомість. Не зрезигнували українці із своїх прав і своїх аспірацій навіть там, де вони під терором влади мусіли покинути свою землю та свої господарства. Як тільки настав свобідніший час, почався серед цих примусових виселенців, порозкиданих по всій польській території, зокрема по таких „одзисканих зємях", як Вроцлавщині і Східня Прусія, стихійний рух за поворот до рідних сіл і міст.

Відбувається цей рух безупинно, не зважаючи на всі перешкоди. З якою шовіністичною лютттю, а то й терором зустрічають його не тільки польські колоністи, але й польська публічна опінія, про це розповів на підставі конкретних фактів автор статті у варшавському „Дзєннику Людовому". Картину, змальовану ним, можна доповнити повідомленнями інших часописів, зокрема органу УСКТ „Наше Слово", майже кожне число якого присвячене проблемі повороту українців „на своє".

„Націоналістичні настрої, — стверджує теж і „Наше Слово" в числі з 7 квітня ц. р., — серед частини польського населення і шовіністична практика не щезають відразу, як від помаху чудодійної палички. Кожний день приносить на редакційний стіл десятки листів з доманганням захисту українців, головно у справах, зв'язаних з поворотом. Скажімо одверто: є так, що в багатьох повітах Ряшівщини і Люблинщини місцеве польське населення при деякій пасивності адміністрації і міліції силою не впускає українських селян, які мають згоду даної повітової ради на поворот до їх власних вільних хат або до їхньої рідні, яка їх приймає. Так було в Новому Селі на Любачівщині, в Заболотті, пов. Біла Підляська, а в Ульхівку, пов. Томашів Люб. місцеві поляки киями прогнали українських селян тільки тому, що вони приїхали подивитись на свої батьківські хати й господарства".

Стверджуючи такі факти польської „шовіністичної практики" і підкреслюючи моральне право виселених українців вертатися „на своє, на батьківське", „Наше Слово", як офіційний орган заснованого з доручення польської компартії й урядових чинників Українського Суспільно-Культурного Товариства у Польщі, пробує з допомогою закликів і перестерог впливати на стихійний рух серед українців за поворот „на своє" й регулювати його пригадуванням, що цей поворот не може відбуватися самочинно, без дозволу влади, з одного боку, і вимагаючи з другого боку від влади чимскорішого вирішення справ, зв'язаних з поворотом „згідно з ленінськими засадами".

Але ж так само, як польський уряд і польська вулиця не мають найменшого бажання розв'язувати справу повороту українців на рідні землі „з ленінських позицій", так і маси українських виселенців мають уже досить поневіряння й злиднів по чужих полях та хатах і чекання на таке чи інше вирішення — і розв'язують пекучу для них проблему за власним бажанням і власними засобами. Вони, як стверджує „Наше Слово", без дозволу і порозуміння з повітовими радами, „всякими правдами й неправдами дістають вагони і їдуть з усім скарбом у свої села, оселюються в стодолах, стайнях, а то просто десятки родин сидять на залізничих станціях". Інші „гарячі голови", як, наприклад, українські поселенці в селах Молтани і Ассани, пов. Кентшин, просто погрожують, що „коли довго тягнутиметься справа дозволу на повернення, то вони поїдуть „на гранду", і будуть силою займати свої хати".

Українці у Польщі відгукнулися на поклик рідної, відібраної їм землі, і їх, не зважаючи на всі заборони та вмовляння „викинути з голови такі божевільні думки", об'єднує сьогодні тільки одна воля, одно бажання й одно гасло: на своє!

ВЕСНА ПРИЙШЛА...

Весна прийшла. І серце тане...
Стою в задумі край вікна.
В садах, квітками осіянна,
Пливе вечірня тишина.

Надворі хтось співає дзвінко,
І за вікном, де синя мла,
Майнув берет, немов пушинка...
Вона прийшла... Весна прийшла!

МИКОЛА ШПАК

ПРОПАҐАНДИВНЕ ЗВЕРНЕННЯ МОСКВИ

Відкликування до народу понад голови його офіційних репрезентантів траплялися не раз в історії новітньої демократії. Буває, уряд, не знаходячи для своїх важливих законопроєктів, чи в якій одній конкретній засадничій справі, прихильного відгуку в парляменті, користає з своїх прав, ґарантованих йому в конституціях деяких европейських держав, розв'язує передчасно парлямент і розписує чи то нові вибори під гаслом даної спірної справи, чи переводить плебісцит. Саме цього тижня президент Айзенгавер застосував у своєму спорі з Конгресом за висоту запропонованого ним бюджету — відклик до народу у безпосередній промові, передаваній радіо-телевізійними стаціями, сподіваючись здобути для свого проєкту підтримку в публічній опінії. Бувають і випадки, коли леґальна чи підпільна опозиція відкликуються до народних мас, щоб штовхнути їх до публічних демонстрацій, чи навіть революційного зриву. Все це відомі в історії різних режимів випадки. Але мабуть без прецеденсу стоїть суто пропаґандивний маневр, що його зробили минулої п'ятниці совєтські правителі: вони продиктували Верховному Совєтові резолюцію на адресу американського Конґресу та англійського Парляменту із „скаргою" на уряди цих англомовних держав.

Перше, що мусить вразити кожну людину на Заході, це та позиція „рівности", яку Верховний Совєт приймає у відношенні до західнього парляментаризму. Як відомо, ця большевицька „законодатна" установа, яка складається з Ради Національностей і Ради Союзу, є збіговищем згори призначених партійних прислужників, почасти таких самих кар'єристів, як партійна верхівка на кремлівському Олімпі, почасти залежних від центральної верхівки та її місцевих органів вислуженців режиму, чи просто нещасних людців, які мусять слухатись. На Заході знають, що так звані вибори до Верховного Совєту — це лише комедія виборів, але люди, які самі ті „вибори" переживали, напевно мають ще у живій тямці гнітюче почування, яке залишилось в усіх їх учасників від того глуму над демократичним принципом вибирання представників народу до його ніби репрезентаційної і законодатної установи. І коли б керівники компартії в СССР мали почуття міри, то вони не кричали б на весь світ про рівність і рівновартність карикатурного парляменту з такими клясичними зразками демократичних парляментів, як лондонська Палата Громад та американська Палата Репрезентантів і Сенат. Практичний вислід звернення членів Верховного Совєту безпосередньо до англійських і американських парляментаристів такий, що ці останні відчули його, як персональну образу.

Совєтські правителі знову доказали, що їхня грубість у методах ведення холодної війни доводить до зовсім протилежних наслідків, аніж вони хочуть їх мати. В англійській Палаті Громад і Палаті Лордів існує керівна більшість — Консервативна партія, і опозиційна меншість — соціялістична Партія праці. В Америці ситуація складніша, бо тут править республіканський уряд, покликаний президентом із Республіканської партії, а опозиційна Демократична партія має більшість в Конґресі. Однак, найпалкіші спори між урядом і партією уряду, з одного боку, та опозицією, з другого, вмовкають в моменті, коли будь-який закордонний, чужоземний чинник намагається забити клина між урядом і парляментом, між більшістю і меншістю. Ясно, що „скарга" Верховного Совєту мусіла обурити найбільших опозиціонерів урядів в Англії і ЗДА, просто як вмішування Москви у внутрішні справи цих держав і як порушення існуючого в них устроєвого порядку. І тому чільні парляментаристи Англії і Америки негайно пригадали большевикам, що для вирішування міжнародних проблем між окремими державами існують міністерства закордонних справ із їх дипломатичним корпусом.

Проте, всю недолугість отого найновішого большевицького пропаґандивного трюку це виразніше видно на „мериторум" справи, з якою Верховний Совєт звернувся до англійського й американського парляментів: мовляв, уряди Англії і ЗДА не хочуть погодитись на припинення експериментів з ядровою зброєю і на проголошення заборони цієї зброї, тому нехай всі ці „три парляменти" виберуть спільну комісію, яка обміркувала б цю справу. За розумуванням совєтських пропаґандистів це логічне звернення: в Англії і в ЗДА уряди є репрезентантами „імперіялістичних монополій", а в парляментах все ж „дехто" є з-поміж народу, отож може легше буде „договоритись" з цими останніми... Забріханість цієї пропаґанди виявив тут же сам совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико, після промови якого Верховний Совєт прийняв був оту свою резолюцію. Бо Громико відкинув найскромнішу вимогу контролі, яка появилась із західнього боку на Лондонській конференції роззброєння щодо атомової зброї і експериментів над нею: щоб бодай заздалегідь зголошувати ті експерименти до Секретаріяту ОН, щоб їх там „реєстрували", не робити з них таємниці і допускати до них міжнародних обсерваторів. А за тим першим кроком — мали б прийти і дальші, як ось контроля над продукцією ядрового матеріялу, договір про припинення дальшої продукції ядрової зброї і врешті повне припинення ядрових експериментів для цілей зброєння. Проблема атомової зброї — це окрема велика тема. Коли ж мова взагалі про роззброєння — то не можна відділяти його від питання контролі.

Нехіть Совєтів піддатись будь-якій міжнародній контролі, прикметна всім диктаторським режимам, унеможливлює і будь-яке обмеження зброєння, зокрема в ділянці атомової зброї. Тисячократно західні державні мужі повторювали, що без задовільної розв'язки існуючих політичних конфліктів — без об'єднання Німеччини, Кореї, В'єтнаму, без звільнення сателітних країн, — не може бути атмосфери миру, а без цієї атмосфери не може бути безпеки, при браку ж безпеки Захід не може виректись наймодерніших родів зброї. Тисячократно повторювано, що, без створення ефективної системи міжнародної контролі, не можна проголошувати роззброювання в будь-якій ділянці зброї, бо це було б нереально. Відкидаючи всі ці тези, Совєти вперто тримаються одної системи: пропаґандивно - демагогічного крику. До цієї системи й належала резолюція Верховного Совєту з минулої п'ятниці на адресу парляментів в ЗДА і Англії.

І. Л.

НАЙТРУДНІШЕ ПОЛІТИЧНЕ ЗАВДАННЯ У СВІТІ

Про причини української бездержавности існують дві основні думки.

Перша з них і дуже популярна каже, що винні тут вороги. Земля України, дуже врожайна і багата на всякі скарби, притягає повсякчас ненаситне око сусідів і ворогів, і вони її завойовують, щоб ці багатства використовувати для себе. Та прийде час, — кажуть прихильники цієї думки, — що ті вороги зникнуть самі, наче на сонці роса, і тоді український нарід зможе сам стати господарем на своїй землі.

Представники другої думки твердять, що причини української бездержавности треба дошукуватися в першу чергу в самій природі України, а властне в природі її мешканців. Ця думка знайшла особливо багато прихильників після невдалих визвольних змагань 1917-20 рр., і мабуть, найясніше висловив її знаний історик і публіцист, Вячеслав Липинський, у своїх „Листах до братів-хліборобів". Добрий знавець української психіки й українських політичних відносин, він висловлює переконання, що „такого тяжкого політичного завдання, як здобуття Держави Української, нема на цілім світі..."

Від часу появи його твору минуло понад тридцять років, світ перебув ще одну велику війну, а українці ще одну пробу визволення. Багато недержавних і малознаних народів стали державними, увійшли в родину вільних націй, а ми все ще зі старим тавром „нації бездержавної". На цьому тлі варто б докладніше розглянути твердження Липинського.

Коли взяти під увагу, що до створення держави необхідні три елементи: територія, населення і суверенна влада, то побачимо, що в кожному з цих елементів криються труднощі, які не дозволяють українцям здобути і зорганізувати своєї держави.

Територія України вправді дуже широка і багата, одначе, вона не має природних границь, що так дуже сприяють при творенні, а ще більше при вдержанні незалежної держави. Не сприяє для створення держави також положення України на битому шляху між Европою й Азією, бо існування держави на тому шляху є перешкодою кожночасній завойовницькій орді, що перекочується туди на підбиття Заходу чи Сходу.

Одначе, це труднощі радше природно-технічного порядку, а такі, як доказує історія, даються завжди людині перемогти.

Вагато складніші труднощі, що лежать у самих людях — у нашому випадку в двох дальших елементах держави: населенні і владі.

Тут знову причиною — цим разом посередньою — являється багатство і краса української землі. Бо родюча земля і гарне підсоння виростили на Україні тип людини пасивної, чутливої, неохочої до якихнебудь змагань чи боротьби, взагалі неохочої до несення якихнебудь тягарів. І дуже неохоча ця людина нести теж тягар власного державного життя. Липинський не вагається навіть назвати це хворобою. „Українські люди, — пише він, — не вміють здобути та зорганізувати на своїй землі свою власну владу і цю владу своїми власними силами удержати". Це — хвороба недержавности.

На основі такої діягнози Липинського нам, мабуть, легше буде зрозуміти звернення наших предків до варягів: „прийдіть і пануйте над нами".

Не входячи навіть у те, що було безпосередньою причиною цього звернення — свідомість своєї слабости в адмініструванні краєм, чи нехіть вроджених демократів до авторитету власної княжої влади — мусимо ствердити, що є воно єдиним у своєму роді. Якщо причиною цього звернення була свідомість адміністративної недолугости, то такий крок можна б ще вважати за політично мудрий; коли ж продиктувала його нехіть до авторитету свого князя, то тут мали б ми вже діло з першими проявами „Хамового гріха", що й досьогодні покутує у нас через цілу історію. (Сипання сміття на голову кожного новообраного кошового могло бути одним із його проявів). А рівночасно — наче відповідник до цього явища — безприкладний респект перед кожночасною чужою владою.

„Це вже лежить у характері цього народу, — пише про галицьких українців австрійський архикнязь Рудольф, — шанувати й охоче слухати раз настановлену владу". А в іншому місці: „... бо нема для австрійської державности вірнішого і цісареві відданнішого народу, як ці бідні українці". („Grosse Denkschrift" Januar 1886).

Цю саму прикмету стверджує проф. М. Грушевський і в придніпрянців. „Таким холопством, — пише він, — вважаю ту вірність, ту служебність не за страх, а за совість, глибоку й непоборну, поколіннями виховану, яку українське громадянство виявило, в одних частях менше в інших більше супроти державних, культурних і національних інтересів Росії і великоруського народу".

Юрій Липа старається пояснити цю прикмету тим, що українську психіку становить у великій мірі, побіч геленського, також ґотський первень, і саме цей останній так себе виявляє. Чому, одначе, таке „виявлення" заходить тільки у відношенні до чужинців — на це пояснення покищо немає.

Безперечно, існують в українському народі, побіч переважаючих пасивних, також активні, державницько-творчі сили. Це й є їхня заслуга, скільки разів відроджується українська держава. За представників цих сил можемо вважати групу молодих козаків, що під час дебатів над справою прийняття протекторату заявила Хмельницькому: „Краще нам вільними в одвічній боротьбі з ворогом згинути, ніж поневоленими у

(Закінчення на стор. 3-ій)

Іван Смолій

КІНОВИЙ АРТИСТ

(Новеля)

(1)

Він без сумніву вирізнявся між мешканцями цього величезного житлового будинку. Жив на партері, останні двері в глибині внутрішнього подвір'я, де затурканий дикий виноград чіплявся всіми силами сірого муру. Мешкав з жінкою і двома дітьми — дівчинкою Клярою, і хлопчиком, що мав ім'я, як і батько, Антін. А прізвище вже легко відшукати в довгому списку жильців, — воно наприкінці, тож зразу впадало в очі: Розмарек. Так, Антін Розмарек. Зайняття: артист.

Часто бачив я його, як виходив ранком з свого мешкання на подвір'я, голосно позіхав і ставав непорушно. Важко було вгадати, про що роздумує він так довго, у всякому разі роздумування ці могли бути глибоко філософічної натури, бо очі Розмарека зупинялися задумано на пагінцях винограду, потім, ніби ступаючи по зелених листочках, що тулилися до муру, його зір звертався вгору, ген аж до голубого квадрату.

Тоді вибігав малий, ясноволосий Розмарек, хватав за батькову руку і термосив нею настирливо.

— Тату, снідати!

Розмарек зразу ніби не чув синових слів. Його зір продовжав мандрівку і, сковзнувшись знову долі муром, зупинявся на бочівці з дощівкою, потім на калабані, що, не зважаючи на гострі санітарні розпорядки, дихала випарами обрізків бульби, моркви й цибулі.

— Татусю! Чуєш, снідати ходи!

Розмарек несподівано звертався до малого, брав його на руки, підкидав мов м'ячика, ловив вправно, і обидва сміялися якось дивно, таємничо.

Я зацікавився цією родиною з першої днини свого побуту в цьому людському муравлинні. А втім, стільки всього й осталося мені, модерному бальзаківському гeросві, що вибрався до столиці по славу — оббивати пороги видавництв, блукати без путтл столичними проспектами і в голодуванні з висот свого піддашшя подивляти світ і людей.

Розмарек — артист. Але який це артист? Маляр? Різьбар чи актор? Артист, чи не все одно? І напевно безробітний, ще й з сім'єю. З глибоким зворушенням слідкував я за їхніми рухами, очарований безміром батьківської любови. Артист, приречений на животіння!

Мене огортали меланхолійні настрої, я мріяв про те, якби то добре було, коли б я був багачем. Я покликав би малого Розмарека до себе і дав би йому конспіративно значну суму грошей, вклавши їх в коверту.

— Даси це татусеві. А як буде питати, від кого, не кажи! Чуєш?

Хлопчик кивнув би мені голівкою і покотився б ясним м'ячиком в куток темного подвір'я, несучи з собою радість і сонце.

Тут мої думки вривалися. Бо й навіщо оті мрії, коли мій гонорар ще не виплачений, а головне, нині на обід залишилося мені ще двадцять сотиків.

По полудні старий Розмарек кудись щезав. Його не було і ввечір. А ранком він з'являвся знову на подвір'ї, все однаково погідно задуманий, і починав свої міркування. Я нишком сходив униз і притаювався в темному вестибюлі, щоб так ближче придивитися своєму артистові. Розмарек був уже під сороківку, середнього росту та добре одягнений. Цей його одяг найбільше мене й дивував. Коли б я зустрів Розмарека десь на вулиці, взяв би його за якогось буржуа, добре ситуованого, з повною кишенею, повним животом і ситою міною на обличчі. Але тут, у куті подвір'я, куди рідко заглядає сонце... Ні, рішуче ні. Це безробітний артист. Коли ж не сумує! Ось засвистав весело, безжурно, ще й диригуючи собі. Довгі, чутливі пальці тріпочуться грайливо, справді наче в диригента. Може це безробітний музика? А свист майстерний!

Цього дня я не вийшов, щоб купити, як звичайно, дещо на обід. У кишені був тільки мідяк, малий, нікчемний, що лише дратував своєю присутністю. Я оглядав з своїх висот панораму міста. Блакить над лісом веж і димарів заснувалася димами, туманами, — посіріла. Скучно. Внизу на подвір'ї нікого, навіть Розмарек повіявся кудись. Я проходжувався без діла по кімнаті. Нежданно звабив мене знову до вікна дзвінкий дитячий крик. Я глянув униз. Малий Розмарек пустував з сестричкою по подвір'ї, бігав невтомно, чіплявся знеможеного виноградника й гукав на сестричку.

— Шірлі Темпел! Шірлі Темпел!

А вона, очевидячки розгнівана, змагала зловити його, вигукуючи й собі.

— Ковбой! Ковбой!

В Розмарековій батьківщині, що її легко відшукали б ви на сьогодні нікчемно малому земному ґльобі, таких імен не водилося.

Заінтриґований такими оригінальними іменнями я зійшов вниз на подвір'я. На мою поява Кляра, нинішня Шірлі Темпел, втекла зразу. Але малий Розмарек залишився.

— Малий, ходи сюди, — кликнув я.

Він не втікав, ані не підходив ближче.

— Як тебе звуть? — спитав я.

— Антін Розмарек! — відповів гордовито.

— То ти тут живеш?

— Тут. А ви там на самій горі. Тато казав, що ви належите до породи птахів або таких, що пишуть книжки.

Я розсміявся щиро.

— А чим же він є?

— Мій татко? Мій татко — Шірлі каже, що він славний кіновий артист. А мама також артистка. Тато називає її Грета Гарбо, а себе Джан Берімор. Кляру кличе Шірлі Темпел, а мене ковбой.

І хляснув малим батіжком, що мало підтверджувати його професію.

Я покачав здивовано головою. Кіновий артист! І живе ось тут, у куті цього гидкого, темного подвір'я!

— А куди татко пішов тепер?

— В кіно!

— І що він там робить?

Малий Розмарек помовчав безрадно, потім подивився на мене з презирством, що ставлю такі нерозумні питання і, хляснувши батіжком, побіг в свою квартиру, звідки виринула вже огрядна двійнячка Грета Гарбо, обдаровуючи мене явно неприязним поглядом. Я вийшов на вулицю.

Оця порція інформацій вистачила мені тоді за добрий обід. Було що пережовувати, проходжуючись. Кіновий артист Берімор! Ґрета Ґарбо. Шірлі Темпел! Ковбой! Справді ціле кіно! Яка романтика в цих назвах. Ця людина очевидно віддалася всією душею кіновому мистецтву. Сьогодні він ще невідомий, тільки пробує показати своє вміння й талант. Сьогодні з гореччю говорить про чужу славу, що могла б опромінити його. А завтра вже інші прибиратимуть собі його ім'я!

НАЙТРУДНІШЕ ПОЛІТИЧНЕ ЗАВДАННЯ У СВІТІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ярмі жити". („Історія Русів"). Таких людей мав на увазі також Б. Хмельницький, коли доворив послам царським, що народ ним керований є народ вільний і готовий кожночасно вмерти за свою вольність до останньої людини...; а при тому не зважаючи на його зовнішню простоту, є він розсудливий і прозірливий, себто вміє цінувати свободу держав і народів. (Там же стор. 121).

Дух тих людей, що дійсно погинули в боротьбі за волю українського народу, живе і проявляє себе досьогодні. Належать вони до нечисленного у нас активного елементу, що, на жаль, також не вільний від питомих собі гріхів, серед яких на першому місці прийшлося б, мабуть, згадати „гріх Каїна". Часто виглядає також так, начебто українські активісти забували, що першим поштовхом до зорганізування власної держави не може бути сама ненависть до ворогів, але радше розсудлива любов до свого народу та його духових цінностей.

Нарешті третім складовим елементом кожної держави є своя, від сторонніх сил незалежна, влада. Проте й тут слідна хвороба недержавности, доказом чого є хоч би те, що серед українців так мало направду добрих провідників. „Як тільки з'явиться в українстві щось активне, з ініціятивою, — пише один з наших чільних публіцистів, — то обов'язково зараз заотоманствує. Ніякого морального стриму, ніякого обмеження свого, розгону; усе в ньому — нічого поза ним. Божі закони для таких не існують, людські права їх не зобов'язують".

А тим часом саме поміркованість є чи не найважливішою прикметою доброго провідника. Так, наприклад, французький учений соціолог, Андре Зіґфрід, розглядаючи суть европеїзму, твердить, що добрі провідники — це наче монопольне явище Західньої Европи, а сприяє цьому найбільше поміркованість натури, що знов же найбільше притаманна західнім европейцям. Цю прикмету підкреслює з особливою увагою сучасник Козаччини, поляк Кумевич, у Хмельницького: „Мусимо признати в тім чоловіці велику поміркованість, яку він справді не по-варварськи виявив, не наступаючи далі зі своїм побідним військом, потім як знищив майже дорешти військо наше і довідався про смерть королівську ... ; ... заявляє, що щастям своїм зовсім не заноситься, ані тішиться з нашого нещастя, знаючи вдачу фортуни ..." (М. Грушевський, Історія України-Руси, т. VIII, 3, ст. 22).

Нав'язуючи ж далі ще до думок нашого сучасника Зіґфріда, слід би ще згадати його твердження, що добрий провідник мусить мати ясне усвідомлення своєї цілі і знати, а власне мати середники до її осягнення. Уміти передбачати і зберігати — це теж його важні прикмети.

Розуміється, що короною усіх цих прикмет буде завжди розумна любов до свого народу.

До речі було б тут навести ще думку Ю. Липи, який твердить, що в українській расі майже немає великих людей-експериментаторів типу Наполеона, Петра І-го, чи Джінґісхана, цих виразників цілком чужих для свого оточення ідей.

„Українські герої, — каже Липа, — це висловники туги й праці багатьох поколінь. Вони завершують собою повторність і уяскравлюють традицію" („Призначення України", ст. 177).

Здається, що те саме мав на думці й український геній Іван Франко, коли писав:

Мовиш: „де нам взять
[Богдана?"
Тільки ти придатний будь
На святе велике діло!
Загартуй думки і грудь!
До високого літання
Ненастанно пробуй крил,
А Богдан прийде як сума
Ваших змагань, ваших сил.

З НАШИХ БУДНІВ

ПАТИК МАЄ ДВА КІНЦІ

Прошу ласкаво вибачення за цього бородатого „джовка", що його всі знають, але ж треба якось почати цей фейлетон ...

Іцко вибирається на війну і потішає розплакану жінку:

— Ти, любині, не плач, я там довго не буду. Застрелю двох - трьох москалів і прийду додому.

— А як тебе застрелять? — хлипає жінка.

— Ну! А мене за що?!

... Зустрічаю в Клюбі товариша професії, письменника, журналіста, поза тим — такого палкого патріота, що якби приткнув до нього сірничок, то хлоп спалахнув би полум'ям, немов смолоскип! Вже здалеку бачу по його міні, по розіскрених, завзятющих очах, що він готує якогось нового „зеца" котромусь з наших відвічних ворогів, — москалям або полякам.

І справді!

— Ех, і матеріяльчик маю в цій торбі! — гукає, потрясаючи кількома фунтами скрипту. — Такий, що пальчики цілувати! Правда, коштувало це мене доволі труду і поту, майже рік часу шниряв за джерелами по архівах, бібліотеках, але зібрав такі чудесні речі, що всі ахнуть з дива.

— До чого, — питаю, — статті, чи до книжки?

— До книги, пане товаришу! До такої книги! .. А знаєш, як буде називатися? „Поляки про себе самих"!

— Гм, дуже цікаво.

— Чоловіче, це буде атомова бомба! На підставі автентичних писань польських істориків, письменників, публіцистів, потверджених відповідними документами, цитатами, я покажу в правдивому світлі всю їхню загарбницьку політику, історію, культуру! Ну, скомпромітую їх в страшний спосіб! Ти не уявляєш собі, які скандали і свинства відкривають у власному середовищі самі ж таки поляки. Чи треба кращої нагоди — вдарити їх по голові їхньою власною зброєю? .. А уяви собі, що буде, коли моя книга появиться не українською, а англійською мовою?

— Це дуже спасенне діло, — кажу приятелеві, — а ти уяви собі, що знайдеться якийсь „вредний" поляк, який захоче віддячитись нам „пенкним за надобне", як вони говорять. Завдасть собі труду-праці так само, як ти, і стане шниряти по архівах, бібліотеках, шукаючи таких матеріялів, де показано, як українці поплюжили одні одних, викривали власні скандали. Гадаю, що знайде їх чимало ... Хай собі тільки прочитає, що виписували українці на українців у партійно - таборовій пресі, чи у т. зв. цикльостильній літературі! А що буде, як він це все позбирає докупи, залокументує джерелами, цитатами, а потім надрукує книжку англійською мовою п. з „Українці про себе самих"?

Мій товариш за фахом не відповів мені на це ні пів слова. Він лише споглянув на мене з глибоким докором і смутком, а може й із деяким презирством, а його очі, здавалося, питали мене словами того Іцка, що йшов на війну:

— Ну, а нас за що? ..

Ікер.

Відпекуються від „Американського Форуму за Соціялістичне Виховання"

Ню Йорк. — Кілька днів тому в Ню Йорку зорганізувалася нова політична група, яка назвала себе „Американським Форумом за Соціялістичне Виховання". Вже найменований 40-членний Виконний Комітет цієї організації, до якого входять комуністи, троцькісти та інші соціялістичні групи. Головою цього Форуму є провідник А. Дж. Масті, який досі був відомий як пацифіст. Та вже два дні після повідомлення про цю нову організацію представник Міжнародного Братства Носильників Бенджемін МекЛорін заявив, що не хоче бути членом організації, до якої належать і комуністи. „Я не вірю в те, щоб могли бути якісь спільні цілі між дійсними демократами і комуністами" — заявляє МекЛорін. Проти нової організації виступив і секретар Соціялістично-Демократичної Федерації, Герман Зінґер, твердячи, що комуністи „надуживають слова „соціялізм" та хочуть якось вилізти з тої некорисної для них ситуації, в якій вони знайшлися в цілому світі після жахливих ревеляцій Хрущова про злочини Сталіна".

● **Гондураський міністер** закордонних справ Х. Ф. Дурaон оскаржує нікараґвайські війська в порушенні перемир'я, підписаного минулого тижня з участю місії Організації Американських Держав.

Центральне Об'єднання Буковинських Українців у ЗДА
й
Українська Буковинська Громада в Ню Йорку

з глибоким сумом повідомляють Українське Громадянство, що в середу 15-го травня 1957 року, несподівано помер, на 50-му році життя, їх незабутній член

бл. п. Володимир КОСТИНЮК

народжений у Самушині, на Буковині, бувший адвокат у Чернівцях, член академічного Козацтва „Запороже", член Управи „Союзу Українських Студентських Організацій у Румунії", член чернівецьких Товариств „Укр. Нар. Дім", „Кобзар", „Довбуш", „Укр. Нар. Книгозбірня", „Укр. Школа" та інших, абсольвент Нюйоркського Університету, член хору „Думка" в Ню Йорку, член „Товариства Укр. Правників у ЗДА"

ПОХОРОН з каплиці заведення П. Яреми при 7-ій вул. у Ню Йорку, відбудеться у СУБОТУ 18-го ТРАВНЯ 1957 року, о год. 9-ій рано.

СПИ, БРАТЕ, СПИ ТА ПРО ВОЛЮ НАШОЇ ЗЕЛЕНОЇ БУКОВИНИ СНИ!

Центральне Об'єднання Буковинських Українців у ЗДА — Українська Буковинська Громада в Ню Йорку

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ в ЗДА
з жалем
повідомляє Членів та Українське Громадянство про передчасну смерть свого члена

д-ра ВОЛОДИМИРА КОСТИНЮКА

в дні 15-го травня 1957 року, в Асторії, Ню Йорк.

Покійний полишив горем прибиту дружину та двоє дітей.

ПОХОРОН Покійного відбудеться, дня 18-го травня 1957 року, із похоронного заведення Петра Яреми при 7-ій вулиці в Ню Йорку.

УПРАВА

• ПРАЦЯ • HELP WANTED MALE •

КРАВЦІ

ДО ПОСТІЙНОЇ ПРАЦІ.
Добрі умовини праці.
Добра платня для досвідчених.
40 год. на тиждень, 5 днів в тижні.
Голоситись зараз до нашої фабрики.

Consolidated Laundries
DRY CLEANING DIVISION
1208 Summit Avenue
Jersey City, N. J.

ПОШУКУЄТЬСЯ

на „СОЮЗІВКУ" ТАКИХ ПРАЦІВНИКІВ
• БАРТЕНДЕРА
• ДО МИТТЯ КУХОННОГО ПОСУДУ

Зголошення слати:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y.
або телефонувати:
Kerhonkson 5641

AUTO BODY & FENDER MAN
АВТОВИЙ МЕХАНІК
NORTH SHORE COLLISION
133-47 32nd Ave.
Flushing, Long Island
Tel.: IN 1-2224

SPRAYERS ENAMEL WRINKLE & Hammertone, Garden City Area
Досконалі умовини праці.
Всі користі.
Tel.: Pioneer 1-3500

ПОРТЕРИ і до ВАКСОВАННЯ
Мусять бути чисті і присмні.
Тільки досвідчені.
Праця вечорами, 40 годин.
$ 65.00 тижнево.
Телеф. GRamercy 5-0971

МАШИНІСТИ
Постійна праця для досвідчених "lathe operators". Досконалі умовини праці, всі користі.
COMPUTER INSTRUMENT Corp.
92 Madison Ave.,
Hempstead, Long Island
IV 3-8200

TIRE RECAPPER
Праця в наймодерніщій "re-cap" фабриці в Nassau.
Досконала платня, забезпечення "blue cross". Голоситись тільки досвідчені.
NASSAU GENERAL TIRE SERVICE Inc.
154 Front St, Hempstead, L. I.
IV 1-8220

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
до 28-родинного мешкального дому.
Огрівання на оливу,
4-кімн. апартамент плюс $60.00
TR 9-3691

ФАБРИЧНИЙ ПОМІЧНИК
Age 18-50.
Досвіду не потрібно.
Aluminum Storm Window Co.
Мусить говорити і розуміти по-англійськи.
Зайдіть до Mr. Epergary — 9-4.
EXCELLUM ALUMINUM PRODUCTS
102 4th Ave.
Garden City Park, L. I., N. Y.

• RESTAURANT •
Повний обід від $2.85. Бенкети на 10-1,000 осіб. На бажання приватні залі. Спеціяльне меню на групові обіди, прийняття, весілля і т. д. Ревія-танці. Перекуски від полудня до 3-ої год.
CARL HOPPL'S — VA 5-6035
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. Valley Stream, L. I.

SAVE IN AN EASY WAY
BUY U.S. BONDS
THROUGH PAYROLL SAVINGS!

• ПРАЦЯ • Help Wanted Male-Female •

MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work. 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits.
ST 4-7880
Ask for Mr. Taylor

INDUSTRIAL MOULDING MACHINE OPERATORS
Досвідчені. Денна, або нічна праця. Голоситись 9-11 пер. пол. і 1-4 по пол.
AMERICAN IMPROVED PRODUCTS, Inc.
Jericho Turnpike & County Courthouse Road
Garden City Park, L. I.
Tel.: Pioneer 6-7300

ПОТРІБНО
Досвідчених і недосвідчених чоловіків і жінок до розбудови
СУПЕРМАРКЕТІВ
в багатьох дільницях Квінсу й Лонг Айленду.
Постійна праця.
5 днів.
Телеф.: WEllS 1-2080

• ПРАЦЯ • HELP WANTED FEMALE •

ПРИБИРАЛЬНИЦІ
Мусять бути чисті і присмні.
40 годин.
Праця на ніч.
$56.00 тижнево.
Телеф: GRamercy 5-0971

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом при суконках на $8.75.
Праця на штуки. Постійна. Юнійна фабрика.
R. & B DRESS CO.
446 Westchester Ave.
Bronx, N. Y.

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом шиття суконок. Повний одяг. Постійна праця.
EVA — READY FASHIONS
276 Baltic St.
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MA 4-2632

ПРИБИРАЛЬНИЦІ (4)
до ресорту на Long Island.
Платня — $100 місячно плюс кімната і харчі.
Телеф.: UNiversity 5-0829

МЕДСЕСТРИ, RN-Staff
Вдень 7 до 3: ночами — 11 до 7;
Можна мешкати в шпиталі, або ні.
CHILDREN'S SMALL ORTHOPEDIC HOSPITAL
Brooklyn, N.Y.
HY 3-9700, Ext. 7

TRAINEES
Фабрична праця
Fiberglass products manufacturer;
40 год. в тижні.
Платні вакації і хворобове.
LAMTEX INDUSTRIES
51 State St. Westbury, L. I.
EDgewood 3-2680

• ПРАЦЯ • HELP WANTED FEMALE •

Foreman Robert Hall Clothes

— ПОШУКУЄ —
багато формаліб, обізнаних з працею на штуки.
Робітня чоловічих костюмів і плащів.
Праця у свіжо відновленій і поширеній фабриці в Брукліні.
Постійна праця.
Багато користей.
Щоб домовитись, пишіть, або телефонуйте до:
ROBERT HALL MANUFACTURING CO.
84 B'way, Brooklyn, N. Y.
Телеф.: STagg 2-8808

• SALE or RENT •

ПРОДАЖ або ВИНАЙМ
4-кімн. бонгало, положене South Side of Market St., коло 75 ft. від Devine St., Blackwood, N. J.
Телеф.: ORegon 7-3434
Nick NAZAREVITZ,
526 E. 11th St., NYC

• BUSINESS OPPORTUNITY •

CATSKILL MOUNTAINS
Туристичний дім
12 кімнат.
Відповідний на придорожній дім, добрий на цілий рік.
Телеф.: TR 9-6731

БУЧЕРНЯ
Повне влаштування, дає $1,000 тижнево.
Мусить продати, має другі бизнеси.
Brooklyn, N. Y.
Call: HY 9-8248

• ВАКАЦІЇ •

ВАКАЦІЇ

ХТО ХОЧЕ виїхати на літні вакації, маю відповідні кімнати ДО ВИРЕНТУВАННЯ на ціле літо, як також приймаю на свої харчі.
Є стаж до купання.
Голоситися до:
Mr. & Mrs. STEPHEN BOSKA
Box 84, Chesterfield
Oakdale, Conn.
Phone: New London GI 2-4604

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

• MISCELLANEOUS •

Низькі оплати
АВТОВИХ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ для уважних водіїв.
STATE FARM MUTUAL
Home Office: Bloomington, Ill.
LOU GUTOWSKY
Agent
51-31 Broadway, Woodside, L. I.
RA 8-2629

НАЙСТАРШЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
НОТАРІЯЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ
Виробляємо — документи на спроваджування до Америки. Тепер можна спроваджувати з Польщі й інших країн — жінок, дітей, чоловіків, родичів, братів і сестер...
Посилаємо доляри до Польщі — там отримують доляри, або повну вартість 98 до 120 золотих. ... Приймаємо замовлення на товари — пачки до Польщі ПЕКАО ... Висилаємо пачки власного пакування до Польщі й ін. країн ... Продаємо білети на кораблі і літаки на виїзд до Европи і на приїзд до Америки. ... Виробляємо до Польщі нотаріяльні документи — даровизни і повновласті ... Асекуруємо від вогню, доми, меблі і одіж.
Едв. С. Вітковський — нотар.
E. S. WITKOWSKY
130 East 7th Street
New York, N. Y.

ХВОРІ,

НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ!
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
Зажийте ще сьогодні ЗІЛЛЯ Д-РА Й. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтесь ліпше

THE SECRET TO BETTER HEALTH
6 pure NATURAL, AROMATIC HERBS
Let Mother Nature Help You

Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.
Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, гази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, недуги шкіри, сверблячку й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля д-ра Міллера, яке складається з 6 природних, пахучих зел, п. н. "J. M. L. Herb Compound # 6"
Зілля це повинно знаходитися, як перша поміч, у кожній хаті.
Ціна одної пачки враз з поштовою пересилкою $ 6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $ 10.00 з пересилкою.
Пишіть зараз, долучуючи чек, або Моней Ордер, на адресу:
THE MILLER CO., Inc.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

ГРОСЕРНЯ — ДЕЛІКАТЕСЕН
Sea Cliff, Long Island.
Ціна $4,000.
Умовини сплати.
Місячний рент $125, включно з апартаментом.
5-річний ліз.
Телеф.: GLen Cove 4-2595

ГРОСЕРНЯ — ДЕЛІКАТЕСЕН
Морожені харчі.
Yorkville околиця.
Добре поставлений бизнес.
Помірковано ціна.
Досконала нагода.
Телеф.: LE 5-3255

BAR & GRILL
Melrose Ave., Vicinity Bronx, N. Y.
Штучно холоджене. Дозвіл на кабарет. Ввесь повний виряд. Довгий ліз. Помірковано ціна.
Телеф.: JErome 8-5203

• REAL ESTATE •

WEST BRONX
5-род. мур., чудово держаний дім.
Модерні удосконалення.
Оливне огрівання.
До зайняття 6 кімнат. $26,000.
Власник: JErome 7-0067

ASTORIA
6 родин, муров. дім, відокремлена велика площа. Викінч. підмосяжні рури, олив. огрівання, близ. стації. Апарт. до зайняття. — $26,900.
MANCUSO & ALLESSIO
30-14 31st St., Long Island City
RA 8-1320

• BUSINESS OPPORTUNITY •

DINER
Досконале положення.
Jamaica, Long Island.
Довгий ліз, рент $197.
Гарантія $1,800 тижнево.
З уваги на недугу продає із втратою.
Готівка $6,000; Ціна $25,500
Телеф.: JAmaica 3-1867

• REAL ESTATE •

BROOKLYN, GREENPOINT
3-род. дім, оббитий гонтами, заїст. нове огрівання газом. В гар. положені 7 кімн для власника. За рогом сабвей, склепи, школи, церкви. Голоситись до власника на місці:
1029 Lorimer St., Brooklyn.
10 рано до 4 п. пол., від понеділка до п'ятниці, або телеф.:
EV 3-3146

SHEEPSHEAD BAY
Brooklyn
11-кімн. наріж. дім, напів мурований, вел. крита веранда і тераса, 2 кухні, 2 лазнички, гараж на 2 авта, 2 бл. від центру крамниць. BMT Brighton line, 1 бл. до автобусу, церкви і пристані. Ціна $28,000.
NI 6-2175. 1901 Voorhies Ave.

BAYSIDE — 2 род. мур. дім
Чудова мешк. дільниця.
Викінч. підвал з лазничкою.
Гараж.
Близько всіх шкіл і церков.
Голоситись без посередництва.
Телеф.: BA 4-7966

ВЕЛИКА ГУРТІВНЯ ЯЄЦЬ

180' × 40', два поверхи і пивниця, бетонова і сталева будова — вогнетривала, містимість на 5,000 курей; нові, сучасні удосконалення і приладдя; велика фабрика до розмножування. 2-род. дім, 9 кімнат, 3 лазнички, 16 туд. акрів, довга "black-top" фронтова дорога, 165 молодих родючих овочевих і орнаментальних дерев.
Ціна була $60,000, тепер $38,000, з легкими умовинами сплати для відповідної особи. Це нагода заробити гроші, головно тепер, коли уряд приготовляє допомогу на розвиток дробу. Щоб домовитись пишіть:
SIG KUHNE, Realtor
Hampton, N. J.

• MISCELLANEOUS •

УВАГА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

► У МІСТІ НЮАРКУ ВІДКРИТА НОВА ◄
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.

- Висилаємо поживу, нову і ношену одежу, сукони, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Виплатіть своїм рідним і знайомим!
- Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шести тижнів. Посилки вислані повітряною поштою будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
- Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Висилки пакунків і доручення гарантується.
- Всі посилки повнотою оплачується тут включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.

КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ ВІД 9-ої ГОД. РАНКУ ДО 6-ої ГОД. ВЕЧОРОМ
В СУБОТУ ВІД 9-ої РАНО до 4-ої ГОДИНИ ПОПОЛУДНІ.

PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET STREET NEWARK, N. J.
Тел.: (Newark) Mitchell 2-2452
Зверніть увагу на нову адресу!
(Біля Пенсильвенія станції в місті Нюарку).

ДОБРІ НОВИНИ ДЛЯ ВСІХ ТИХ,
що хочуть висилати пакунки до всіх країн Европи.
Після великих зусиль нашої фірми, Intourist признав, що уживаний одяг, повинно оцінюватися як уживаний.
Від 1-го травня уживану одежу буде оцінюватися, як уживану в бюрах цієї фірми.
ЗА УЖИВАНУ ОДЕЖУ НЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ, стільки, як за нову, але тільки так, як вона вартує.

ПАЧКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН ЕВРОПИ

PARCEL DEPARTMENT
GLOBE TRAVEL SERVICE
Для вигоди наших клієнтів маємо такі Відділи:

PHILADELPHIA 6, Pa. 716 Walnut St. Tel.: LOmbard 3-3455 Щоденно 9-5; в середи 9-8.	NEW YORK 23, N. Y. 1991 Broadway Tel.: LYceum 5-0900 Щоденно, вкл. суботи 9-5 (закрито в неділі).
CHICAGO 32, Ill. 4102 Archer Ave. Tel.: FRemont 6-6399 Щоденно 9-7; в суботи 9-5.	DETROIT 10, Mich. 6446 Michigan Ave. Tel.: TAsshmore 5-7560 Від понед. до четверга 9-6; п'ятниця і субота 9-9.
CLEVELAND 3, Ohio 1165 East 71st St. Tel.: UTah 1-0807 Щоденно 10-7; в суботи 10-5.	So. BOSTON, Mass. Room 10, Eliis Bldg. 409 E. Broadway Tel.: ANdrew 8-8764 Щоденно 9-5; четвер 9-7; суботи 8-2.

Ви можете висилати харчові продукти, одежу, матеріяли на убрання, обув'я, ліки й інше. Кожний пакунок є забезпечений, а доставка гарантована, без додаткових доплат. Кожний висилаючий пакунок одержить посвідку з підписом відборця.
Пакунки висилається зараз, без опізнень і доставляється так скоро, як тільки можливо.
Мито оплачується тут і відборець не доплачує вже нічого.
The Parcels Department of the GLOBE TRAVEL SERVICE має на складі, для вигоди наших клієнтів, різні матеріяли, харчові продукти й інші необхідні речі.
Ви можете висилати поштою пакунок до бюр — The Parcels Dept. of the GLOBE TRAVEL SERVICE і одержите негайно рахунок, а Ваша пачка буде приладжена і без проволоки вислана на подану адресу.
Висилайте пакунки через агенцію, що має за собою 25 років доброї обслуги.
Пишіть за інформаціями і каталогами.

• REAL ESTATE •

ДОМИ НА ПРОДАЖ
11 родин, муров., біля Пелгембей сабвею за $20,000, готівки $6,500.
2 родин, муров. з садом і гаражем, в гарній секції за $19,000, готівки $3,000.
9 родин, муров., вікнами в Зоопарк, 6 місце для авта, за $26,000, готівки $6,500.
Доми дають добрий дохід.
Є вільні мешкання до зайняття. Також можна купити 2 родин. дім, маючи лише $1,200-2,000 готівки. — Дзвонити до 10 ранку та 7-9 увеч.
AU 1-0194

HEMPSTEAD —
ADJ. GARDEN CITY
Найкраще мешканеве положення, чудова голов. заля, колон. 8-кімн. дім, 3 лазнички, модер. кухня, 4 спальні, соняш. веранда, 12×36 (ужив. на офіс, приватний вхід, 1½ лазн.), площа 100×240 — $39,500.
IVanhoe 1-8548

• РІЗНЕ •

АРКА
48 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку (тел. GRamercy 3-3550)
ВИСИЛАЄ ПЛАТІВКИ гуртом і детайлічно.

БЕЗПЛАТНІ КАТАЛОГИ
книжок, музичних інструментів, платівок та стінних календарів висилаємо на бажання.
UKRAINIAN BOOK STORE
10348 — 101 St., Edmonton, Alta Canada

Новівідкрита українська
ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
ECONOMY
JEWERLY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City
Tel.: GRamercy 5-7430
Імпортовані німецькі антени — $9.95

АРТРЕТИЗМ

Нормальна рука — Артретична рука

Досліди в SPEARS відкрили двері для видужання тисячам тих хворих, що вже не мали ніякої надії на поміч у їх артретичних і ревматичних болях.
Якщо ВИ заінтересовані в цьому лікуванні, що допомогло вже так багато людям в їх болю і оскалінні, зверніться листовно до нас за відповідною безплатною літературою та відвідайте Вашого місцевого лікаря - хіропрактора.
Spears Chiropractic Hospital, Dept. B-102, Denver 20, Colo.

New Low Spring Prices!

НАПОВНІТЬ СВОЇ ПИВНИЦІ ТЕПЕР!

MAPLE COAL & COKE Co.
ANTHRACITE — FUEL OIL — BITUMINOUS
OIL BURNERS — SALES and SERVICE
72-74 BOX STREET, BROOKLYN 22, N. Y.
EVergreen 3-4450
Deliveries to
MANHATTAN • BRONX • QUEENS
Власник Т. БУДЛАК

ЛІКИ

НАЙВІДПОВІДНІШІ ДАРУНКИ
(Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgapyrin, Atothanyl)
Хірургічний виряд, еластичні панчохи, бандажі — пояси і все потрібне для домашньої аптечки.
Висилається до всіх країн Европи.
Мито оплачується тут. Гарантія достави.
• Спеціялісти европейських рецепт •
Пишіть або телефонуйте:
B. FELDMAN PHARMACY
111 AVE. A. & 7th STREET, NEW YORK CITY
Tel. OR 7-5980

ЛІКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ

тільки через
Ф-МУ „ТАЗАБ" З ЛОНДОНУ
АДРЕСА в НЮ ЙОРКУ:
36 — 3rd Ave., New York 3, N. Y.
(між 9-10 вул.)
Tel.: ALgonquin 4-4160

- Обслуга дешева, скора і солідна;
- На бажання доставa летунською поштою;
- Повна гарантія;
- Обслуга в українській мові.

Жадайте наших українських каталогів!

HAKULIN FUNERAL HOME

ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
Штучно холоджені залі.
Обслуговується всі дільниці ФИЛАДЕЛФІЇ і ПЕРЕДМІСТЯ.
Влизько Broad Street Subway.
1414 W. Hunting Park Avenue
Philadelphia 40, Pa.
Tel.: MIchigan 4-7061
Стефан А. ГАКУЛИН, директор

• РОЗШУКИ •

Пошукую сина АРКАДІЯ БОНДАРЕНКА, вивезеного до Німеччини в 1942 із Донбасу, на працю у бавера. Хто знав би про нього, прошу писати на адресу:
Polina BONDARENKO
125 Paderevski St.
Buffalo 12, N. Y., USA
Заграничні часописи, прошу передрукувати.

Пошукую кузина JOSEPHA BILINSKOHO, замешкалого давніше у Филадельфії, Па. Хто знав би його адресу, або він сам, прошу зголосити на адресу:
Mrs. Anna LASZCZ
18936 Monica
Detroit 21, Michigan

Костик пошукує вуйка ІВАНА ВОДНАРА, з Тростяниця Малого і приятеля ОСИПА КЛОСЯ, з Дрогобича. Писати на адресу:
N. RUSZCZYCKA
432 S. 21st St.
Irvington, N. J.

МАРІЯ ДЕМЧУК, зі села Вучачки, Коломия, пошукує брат Микола; ВОЛОДИМИРА БЕРЕЗУ, ДОСЬКА БЕРЕЗУ, ОЛЕКСУ ДУТКА, МИХАЙЛА ДЕНЕКА зі села Рогізно, Самбір, всіх з давньої еміграції — пошукує Михайло Денека. Знайомих зі села Синявка, Любачів, пошукує Дмитро Галіняк. Хто знав би про шуканої особи, прошу переслати відомість на адресу:
Dmytro HALINIAK
707 Parrish St.
Phila. 23, Pa. USA

Пошукую вуйного брата АНТОНА МИХАЛЮКА, з села Ребів, пов. Зборів, який правдоподібно знаходиться в околиці Филадельфії. Він сам, або хто знав би про його місце перебування, прошу писати на адресу:
Petro STADNYK
25 Schuyler St.
Amsterdam, N. Y.

Петро Грицко, уродж. в Любі, Польща, пошукує ПЕТРА ОСІНКО, який живе в околиці Ню Йорку. Прошу писати на адресу:
Peter HRYCKO
500 E. St. Joseph St.
Paw Paw, Mich.

• PROFESSIONALS •

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф.: PLaza 7-1282
130 West 57 St., New York City

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх.
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА

виготовляє на замовлення нові футра та переробляє уживані футра по найновіших фасонах.

J. WUJKIW, Inc.
MFG. FURRIERS
111 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y. — Tel. Spring 7-8710